

AUDIO ART *nieuws*

radio postbus 6 1200 AA Hilversum 035- 712531

UITZENDING DONDERDAG 19 APRIL 1990

GLASHARFE - MICHAEL FAHRES

Opname van 15 april j.l. in Het Stedelijk Museum i.h.k.v. 1990-Energieën. Glasharfe (1982) is voor harp, tölzervork, toonladder, glazen percussie-instrumenten, elektronica en acht magnetische velden. Harpiste: Gyde Knebush, percussionist: Michael Jüllich.

In Glasharfe wordt gebruik gemaakt van verschillende elementen: de percussie-instrumenten die zonder mechanische technieken worden bespeeld herinneren aan de natuurtoon en de oorsprong van de muziek; de harp, die veel gebruikt werd bij vorstenhoven, belichaamt niet alleen de aristocratie, maar ook het konventionele orkest; de computer, de machine, vertegenwoordigt de huidige automatisering en het logisch denken. In Glasharfe worden deze drie werelden zowel kwa muzieknotatie als kwa inhoud geïnterpreteerd. Ze sluiten elkaar niet uit maar staan tegenover elkaar in het spanningsveld van de klank. Michael Fahres: "Het thema van mijn compositie Glasharfe (Glazen harp) is snaren. De toonladder is een houten ladder met acht sporten die in een klankkast staat. Tussen de sporten zijn darmen gespannen. Bij het spelen met een strijkstok of trommelstok, wordt een trommelvel tot klinken gebracht. De Törzelvork, gemaakt uit wilgenhout, is zowel in de lengte als in de breedte met snaren bespannen. Beide instrumenten zijn voorzien van contactmicrofoons. Via een computer worden de acht bassnaren met magnetische velden tot resoneren gebracht. Dit vindt live plaats en daarom functioneert de computer binnen de compositie als een zelfstandig 'real time' instrument. De computer stuurt de frekwenties van acht generatoren. In het begin van het stuk wordt de harp als vanzelf door een windmachine tot klinken gebracht. Dit idee komt overeen met de harp zoals Aiolos, de Griekse god van de wind, die bespeelde. De 'kristallen' klank van de harp die door het resoneren wordt voortgebracht, bracht mij er toe verschillende instrumenten van glas te gebruiken zoals versplinterd glas, glas waarop getikt of over gewreven wordt, etc. De harp leek

mij vanwege de vele tonen, maar ook vanwege de zichtbare snaren, geschikt om het thema 'snaar' te behandelen. Alle instrumenten worden via lucht of via contactmicrofoons versterkt tot klinken gebracht. Omdat de sterkte van de verschillende boventonen van de snaar ver uit elkaar kan liggen, en dit niet te egaliseren is via een met de hand bediende mengpuls, worden er om het geluid te reguleren acht compressoren gebruikt."

